

Lidhja midis MAP, MIP dhe kontabilitetit të sektorit publik: përvojat e vendeve

Prof.Dr. Frans van Schaik CPA

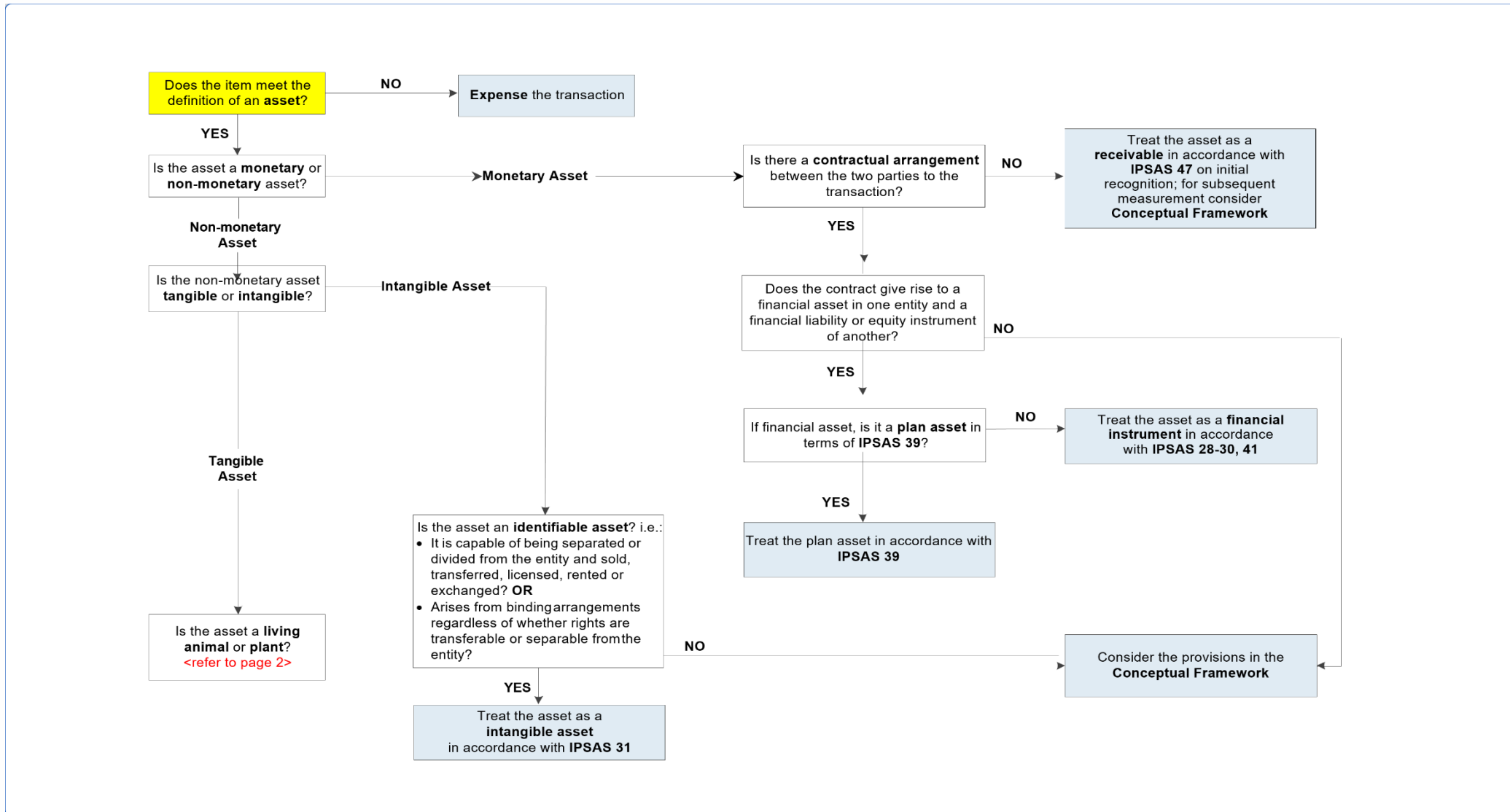
Ky prezantim ndjek strukturën e standardeve SNKSP

- Fushëveprimi
- Përkufizimet
- Njohja
- Matja
- Prezantimi
- Shpalosja

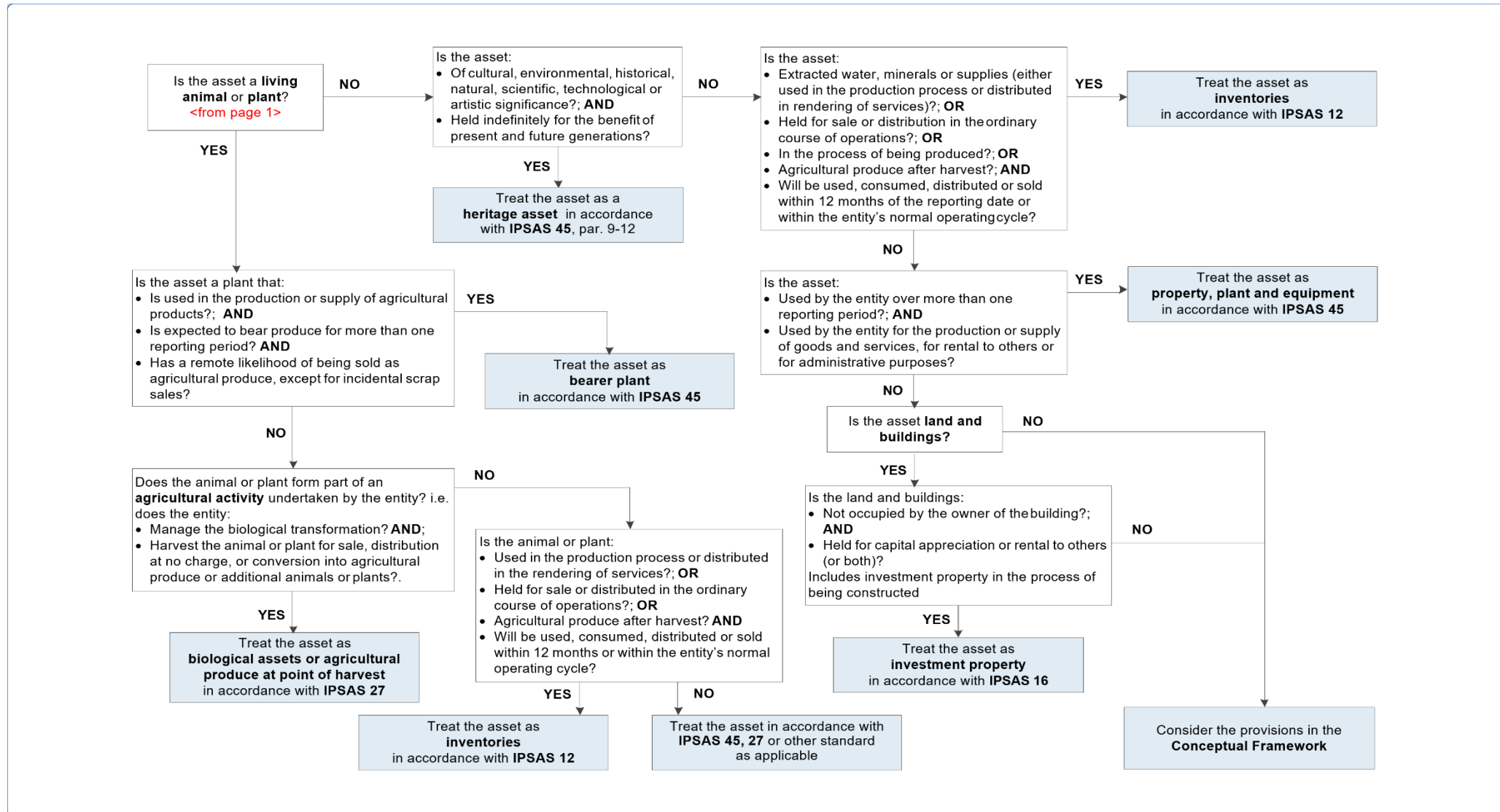
Fushëveprimi: Standardet e zbatueshme për pasuritë jofinanciare

- SNKSP 12 Stoqet
- SNKSP 45 Prona, Impiantet dhe Pajisjet
- SNKSP 16 Prona e Investimeve
- SNKSP 27 Bujqësi
- SNKSP 31 Pasurite jo-materiale
- SNKSP 43 Qiratë

- SNKSP 44 Pasuritë afatgjata të mbajtura për shitje dhe operacionet e ndërprera

- SNKSP 21 Zhvlerësimi i pasurive që nuk gjenerojnë mjete monetare
- SNKSP 26 Zhvlerësimi i pasurive gjeneruese të mjeteve monetare

Fushëveprimi – skema e vendimeve ASB e Afrikës së Jugut 1/ 2

Fushëveprimi – skema e vendimeve ASB e Afrikës së Jugut 1/ 2

Njohja: pragu i kapitalizimit

Kur kufijtë e kapitalizimit përcaktohen në nivelet e duhura, ato ulin koston e gjurmimit të një numri të madh zërash me vlerë të vogël, ndërkohë që plotësojnë nevojat e përdoruesve dhe kapin vlerat materiale.

Shembuj të vendit:

- Afrika e Jugut: R5,000 (270 USD)
- Thesari i Mbretërisë së Bashkuar: 5,000 £ (6,400 USD)
- Departamenti i Arsimit, Australi:
  - ▶ Infrastruktura, prona dhe pajisjet 5,000 A\$ (3,333 US\$)
  - ▶ Përmirësimet e pronës së qirasë 50,000 A\$ (33,333 US\$)
  - ▶ Softuer kompjuterik 200,000 A\$ (133,333 US\$)

Njohja

Në Holandë, Agjencia Qeveritare e pasurive të paluajtshme zotëron të gjitha ndërtesat qeveritare dhe ua jep me qira ministrive.

- Agjencia Qeveritare e Pasurive të Paluajtshme (qiradhënës):
  - ▶ duhet të njohë ndërtesat nëse jepen me qira operative
  - ▶ nuk duhet të njohë ndërtesat nëse jepen me qira financiare
- Ministritë (qiramarrësit) duhet të njohin asetet me të drejtën e përdorimit (SNKSP 43 *Qiratë*)

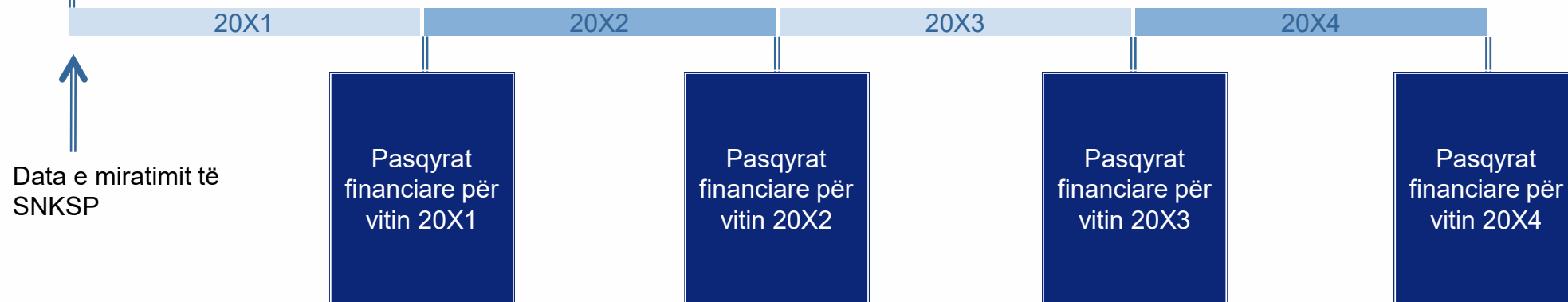
Pasqyra e pozicionit financiar nuk pasqyron domosdoshmërisht pronësinë ligjore dhe përgjegjësinë për mirëmbajtjen.

Vlerësimi: pasqyra e hapjes së pozicionit financiar kundrejt matjes së mëvonshme

Kostoja historike ose vlera aktuale, e vlerësuar duke përdorur koston e zëvendësimit të amortizuar (DRC)

Pasqyra e hapjes së pozicionit financiar 1 janar 20X1

Matja e mëvonshme: kosto historike ose vlera aktuale (zgjedhja e aplikuar vazhdimisht gjatë viteve)

Vlerësimi: Pasuritë jofinanciare - Qeveria e Përgjithshme (% PBB)

2021 General Government % GDP	Average	Australia	France	New Zealand	Switzerland	United Kingdom
Total nonfinancial assets	68.8	72	102	85	35	50
Fixed assets	46.4	50	55	61	29	37
Inventories	0.6	1	1	0	1	0
Valuables	0.5	1	-	-	0	-
Nonproduced nonfinancial assets	21.4	20	46	23	5	13

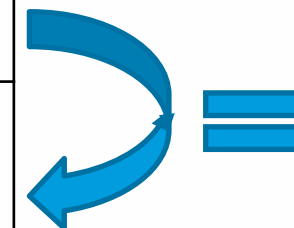
Prezantimi në pasqyrat financiare SNKSP

- Pasqyra e pozicionit financiar: stoku i pasurive
- Pasqyra e performancës financiare: zhvlerësim, fitim/humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit
- Pasqyra e rrjedhës së parasë: shpenzimet kapitale, të ardhurat nga nxjerrja jashtë përdorimit të aseteve
- Pasqyra e ndryshimeve në aktivet/kapitali neto: rivlerësimet (nëse aplikohet modeli i vlerës aktuale për pronën, objektet dhe pajisjet)

Prezantimi në Statistikat e Financave të Qeverisë (GFS) Deklarata e Operacioneve

– Qeveria e Përgjithshme e Kroacisë 2022 (% GDP)

Të hyrat	46.18
Shpenzime (me përjashtim të amortizimit)	<u>43,83</u>
Bilanci bruto operativ	2.35
Investimi bruto në pasuri jofinanciare	<u>-4,86</u>
Huadhënie neto/(huamarrje neto)	-2,51
Financimi:	2.51
Blerja neto e pasurive financiare	-2,69
Lindja neto e detyrimeve	5.29

Prezantimi në buxhetimin e mjeteve kapitale

**bazuar në para buxhet i balancuar
(suficit=0)**

Faturat	100
Pagesat operationale	-80
Shpenzimet	-20
Suficit ose deficit i parave të gatshme	0

**bazuar në akrual buxhet i balancuar
(suficit=0)**

Të ardhurat	100
Shpenzimet duke përjashtuar amortizimin	-80
Amortizimi	-20
Suficit ose deficit	0

Ceteris paribus (të gjitha gjërat e tjera janë të barabarta)

Investimi bruto në pasuri jofinanciare tejkalon konsumin e pasurive fikse (% PBB)

2021 General Government % GDP	Average	Australia	France	New Zealand	Switzerland	United Kingdom
Gross investment in nonfinancial assets	3.5	3.8	3.6	3.9	3.2	3.1
Consumption of fixed capital	-2.4	-1.6	-3.3	-2.3	-2.7	-2.1
Net investment in nonfinancial assets	1.1	2.2	0.3	1.6	0.5	1.0

Prezantimi: Dallimi mes afatshkurte dhe afatgjate kundrejt renditjes së likuiditetit

SNKSP 1, par. 70: Një njësi ekonomike duhet të paraqesë pasuritë afatshkurta dhe afatgjata, dhe detyrimet afatshkurta dhe afatgjata, si klasifikime të veçanta në pasqyrën e pozicionit financiar të saj, me përjashtim të rasteve kur një paraqitje e bazuar në likuiditet ofron informacion të besueshëm dhe është më e rëndësishme.

Mbretëria e Bashkuar paraqet pasuritë dhe detyrimet afatgjata dhe afatshkurta si klasifikime të veçanta.

Zelanda e Re paraqet pasuritë dhe detyrimet gjerësisht sipas rendit të likuiditetit.

MB: afatgjata dhe afatshkurta si klasifikime të veçanta

As at 31 March 2020

	Note	2019-20 £bn	2018-19 restated £bn
Non-current assets			
Property, plant and equipment	12	1,313.3	1,268.0
Investment property	13	24.1	22.9
Intangible assets	14	40.2	37.4
Trade and other receivables	15	22.3	17.9
Other financial assets	16	299.2	320.6
		1,699.1	1,666.8
Current assets			
Inventories	17	10.6	9.7
Trade and other receivables	15	159.7	172.4
Other financial assets	16	217.0	194.3
Cash and cash equivalents	18	37.6	44.2
Gold holdings	34	12.8	9.9
Assets held for sale	35	1.7	1.5
		439.4	432.0
Total assets		2, 138.5	2,098.8

Current liabilities

Qeveria e Tanzanië

CONSOLIDATED STATEMENTS OF FINANCIAL POSITION AS AT 30TH JUNE, 2022

	Notes	<u>30-June-2022</u> TZS ('000)	<u>30-June-2021</u> TZS ('000)
ASSETS			
Cash and Cash Equivalent	70	8,307,030,265	8,258,856,568
Fixed Deposits/Placements	71	802,279,907	585,611,268
Holdings of Special Drawing Rights (SDRs)	72	21,177,737	22,217,849
Quota in international Monetary Fund (IMF)	73	1,217,187,495	1,304,531,756
Foreign Currency Marketable Securities	74	7,606,900,473	6,255,042,431
Equity Investments	75	4,133,363,718	3,807,835,122
Receivables	77	11,894,589,210	13,613,653,651
Loans Receivables	78	9,634,731,170	9,971,595,349
Prepayments	79	2,821,499,082	3,144,181,674
Inventories	80	1,335,111,327	1,184,138,535
Deffered Currency Cost	81	92,991,489	52,103,739
Other Financial Assets	82	1,337,830,790	1,627,822,903
Escrow Accounts	83	150,269,779	149,930,016
Investment Property	85	8,652,373,912	8,372,710,311
Property Plant and Equipment	86	68,602,555,258	66,255,349,250
Intangible Asset	87	453,658,737	292,288,065
Biological Assets	88	1,342,900,361	1,267,206,015
Investments in Associates and Joint Ventures	89	1,488,607,284	1,335,003,820
Investments in Controlled Entities (Subsidiaries)	90	9,130,706,968	5,659,320,000
Non-Current Asset Held for Sale	92	4,005,255	2,385,583
Work in Progress	111	22,936,159,266	17,674,463,148
TOTAL ASSETS		<u>161,965,929,483</u>	<u>150,836,247,053</u>
LIABILITIES			
Payables and Accruals	93	14,648,953,825	14,432,904,437
Currency in Circulation	94	6,618,845,966	5,704,677,413
Deposits from Banks and Non-Bank Financial Institutions	95	2,403,704,812	3,526,399,499

Zelanda e Re: pasuritë dhe detyrimet në përgjithësi sipas renditjes së likuiditetit

2022 Forecast at					Actual	
Budget	Budget			30 June	30 June	
2021	2022			2022	2021	
\$m	\$m		Note	\$m	\$m	
Assets						
12,422	17,317	Cash and cash equivalents		17,835	18,755	
24,660	27,083	Receivables	13	35,135	26,829	
57,208	53,940	Marketable securities, deposits and derivatives in gain	14	65,456	56,783	
46,248	50,853	Share investments	15	46,261	48,539	
5,126	4,849	Investments in controlled enterprises	15	6,096	4,718	
63,739	57,348	Advances	16	54,659	45,612	
2,499	2,616	Inventory		3,068	2,194	
3,447	3,894	Other assets		4,208	3,928	
201,003	221,570	Property, plant & equipment	17	249,182	213,216	
14,695	15,142	Equity accounted investments	18	16,247	14,421	
4,384	3,577	Intangible assets and goodwill		3,697	3,601	
2,033	963	Forecast new capital spending		-	-	
(3,225)	(1,750)	Top-down capital adjustment		-	-	
434,239	457,402	Total assets		501,844	438,596	
Liabilities						
8,503	9,159	Issued currency		9,061	8,256	

Australia: financiare dhe jofinanciare si klasifikime të veçanta

	Note	\$m	\$m
Assets			
<i>Financial assets</i>			
Cash and deposits		8,698	7,734
Advances paid	5A	70,598	71,550
Other receivables and accrued revenue	5A	68,639	59,288
Investments, loans and placements	5B	563,957	526,186
Equity investments	5C	75,891	87,334
<i>Total financial assets</i>		787,783	752,092
<i>Non-financial assets(a)</i>			
Land	5D	15,113	14,085
Buildings	5D	50,731	47,749
Specialist military equipment	5D	81,255	74,387
Other plant, equipment and infrastructure	5D	72,469	69,481
Intangibles	5D	15,008	13,674
Investment property	5D	365	348
Inventories	5E	11,979	10,850
Heritage and cultural assets	5D	12,632	11,861
Other non-financial assets	5F	6,036	5,620
<i>Total non-financial assets</i>		265,588	248,055
Total assets	5G	1,053,371	1,000,147

Kanada: 3 klasa: detyrime, pasuri financiare, pasuri jofinanciare

Statement of financial position

(in millions of dollars)

	2022	2021	Difference
Liabilities			
Accounts payable and accrued liabilities	260,288	207,397	52,891
Interest-bearing debt			
Unmatured debt	1,243,291	1,125,186	118,105
Pensions and other future benefits.....	327,371	312,947	14,424
Other liabilities	7,707	6,711	996
Total	1,578,369	1,444,844	133,525
Total liabilities	1,838,657	1,652,241	186,416
Financial assets			
Cash and accounts receivable	280,026	224,196	55,830
Foreign exchange accounts	104,031	92,622	11,409
Loans, investments and advances	207,031	179,278	27,753
Public sector pension assets.....	9,203	6,320	2,883
Total financial assets	600,291	502,416	97,875
<i>Net debt</i>	<i>(1,238,366)</i>	<i>(1,149,825)</i>	<i>(88,541)</i>
Non-financial assets	103,873	101,079	2,794
<i>Accumulated deficit</i>	<i>(1,134,493)</i>	<i>(1,048,746)</i>	<i>(85,747)</i>

Dhënia e informacioneve shpjeguese: hasrmonizimi ndërmje hapjes dhe mbylljes

Stoku i pasurive në fillim të vitit

+ Shtesa

– Nxerrjet jashtë përdorimit

– Amortizimi

– Humbjet nga zhvlerësimi të njohura ose të anuluar

+/- Rivlerësimet

+ Blerjet përmes kombinimeve të subjekteve

+/- Diferencat e këmbimit që lindin nga përkthimi i një operacioni të huaj

Stoku i pasurive në fund të vitit

Dhënia e informacioneve shpjeguese: kufizimet, kolaterali, angazhimet kontraktuale dhe kompensimi për dëmtimet Qeveria e Afrikës së Jugut

31.3 Property Plant and Equipment – additional disclosure	2021/22 R '000	2020/21 R '000
Existence and amounts of restrictions on title and disposal of Property Plant and Equipment (PPE)		14 421
PPE pledged as security	-	-
Contractual commitments for the acquisition of PPE	4 178 430	10 479 938
Compensation from third parties for PPE impaired, lost or given up which are included in surplus or deficit	155	4

Lidhja midis MAP, MIP dhe kontabilitetit të sektorit publik: përvojat e vendeve

Prof.Dr. Frans van Schaik CPA